Sensorveiledning REL1003 skoleeksamen H25, Utsatt eksamen

LES GRUNDIG FØR DU BER OM BEGRUNNELSE ELLER KLAGER! Se også på emnebeskrivelse, læringsmål, pensum, mm. – kan gi en god pekepinn om hva som forventes for bedre karakter på et 20-poengsemne.

Temaene i eksamensoppgavene er behandlet i flere av pensumbøkene og måler læringsmålene:

- ha tilegnet seg et religionsvitenskapelig blikk på religion
- kunne bruke grunnleggende religionsvitenskapelige begreper og fagterminologi
- ha fått en bred innføring i religioner i nåtid og fortid
- kunne sammenligne trekk ved ulike religioner
- ha tilegnet seg kunnskaper om mangfold i det religiøse feltet, både mellom og innenfor ulike religiøse tradisjoner
- kunne redegjøre for hvordan religioner endrer seg over tid og i ulike sammenhenger
- ha fått et reflektert og kritisk forhold til temaer knyttet til mangfold, makt og kjønnsperspektiver i studiet av religion

Karakterbeskrivelser, generelle og fagspesifikke (BA religionsvitenskap)

A Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.	Oppfyller læringsmål i emnet på en fremragende måte. Faglitteratur, begreper, teorier, kunnskap og empirisk materiale anvendes svært sikkert, selvstendig og reflektert i drøftingen av faglige problemstillinger. Drøftingen er innsiktsfull, poengtert og original.
B Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.	Oppfyller læringsmålene i emnet meget godt. Faglitteratur, begreper, teorier, kunnskap og empirisk materiale anvendes sikkert, selvstendig og reflektert i drøftingen av faglige problemstillinger.
C God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene	Oppfyller læringsmålene i emnet godt. Faglitteratur, begreper, teorier, kunnskap og empirisk materiale anvendes på en god måte i drøftingen av faglige problemstillinger. Besvarelsen er dels resonnerende og dels oppramsende, og fremstillingen er stort sett klar og presis.
D Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.	Oppfyller læringsmålene i emnet nokså godt. Begrepsbruken er ujevn, til tider svak. Faglitteratur, teorier, kunnskap og empirisk materiale anvendes ujevnt. Besvarelsen er mer oppramsende enn resonnerende, og fremstillingen preges av uklarheter, kunnskapshull og enkelte feil.
E Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.	Oppfyller i liten grad læringsmålene i emnet. Besvarelsen har grunnleggende kunnskaper, men er i liten grad resonnerende og drøftende. Begrepsbruken er svak og i liten grad faglig. Fremstillingen tidvis uklar og unøyaktig.
F Ikke bestått	Prestasjonen som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser svært liten vurderingsevne og selvstendighet.	Oppfyller ikke læringsmålene i emnet. Besvarelsen viser store faglige mangler. Kandidaten viser ingen eller svært liten forståelse av pensumstoffet eller evne til faglig resonnering. Besvarelsen inneholder grove feil eller mangler og avslører at de sentrale begreper og teorier ikke er forstått.

Oppgaver som får B og A er som regel langt mer innholdsrike, får frem betydelig mer pensumkunnskap enn C-oppgaver. A og B krever faglig forståelse over snittet, og/eller viser bedre detaljkunnskaper. A- og B-besvarelser er jevnt over mer sofistikerte og detaljerte enn C. A rager tydelig over B.

C er «god»: Helt fint, god kunnskap og forståelse, verken noe mer eller mindre, ikke noe særlig som trekker opp, men heller ikke betydelige mangler.

D og nedover er mer ujevne, har flere og mer alvorlige mangler og misforståelser, og ikke noe som trekker tilstrekkelig opp fra C. Viser at det er tynt med kunnskap og/eller skorter på forståelsen, og ikke noe spesielt som trekker (nok) opp.

E: Tynnere og med større huller enn D, mer misforståelser, mindre faglig, færre kunnskaper.

F: Eklatant fravær av pensumkunnskap.

Eksamensoppgaver:

Oppgave 1:

a) *Hva er en myte? Gi eksempler på skapelsesmyter.*

   God karakter krever god forståelse av mytebegrepet og forklaringer som reflekterer noen av de faglige perspektivene på det, som er sentralt på pensum, bl.a. i Thomassen og 1/3 av Gyldendal. Det er også mye om skapelsesmyter, og gode besvarelser bruker flere eksempler og demonstrerer en del detaljkunnskap og oversikt.

b) *Gi eksempler på hvordan myte og ritual henger sammen.*

   2/3 av Gyldendal handler om ritualer og myter, og behandles på ulike måter i andre deler av pensum. Minimumskrav ett eksempel, og må si noe om sammenhengen mellom de to.

c) *Hva kan myter og ritualer si om samfunnet de er en del av? Gi minst ett eksempel og bruk religionsvitenskapelige perspektiver og begreper for å drøfte sammenhengene (f.eks. Craig Martins A critical introduction.)*

   Minimum ett eks. God karakterer beskriver og forklarer godt sammenhengene med religionsvitenskapelig analyse og noen teoretiske begreper. Ikke krav om å bruke Martin direkte, selv om den boken er mest direkte relevant, men en god besvarelse må reflektere faglige perspektiver på forholdet mellom religion og samfunn, et grunntema i faget og alle pensumbøkene.

Oppgave 2:

I en del religioner anses bestemte tekster som spesielt viktige og verdifulle

a) *Gi eksempler på religioner der visse tekster tillegges høy autoritet, inkludert noen av de asiatiske.*

   God karakter (C og bedre) gis bare dersom hele del a) er skikkelig besvart. Uten asiatisk eksempel, gis ikke bedre enn D siden det demonstrerer alvorlige kunnskapshull om mange og store religioner på pensum.

b) *Ta utgangspunkt i to slike tradisjoner og forklar hva det er som gjør at disse tekstene anses som så viktige.*

   Teksters autoritet er tilbakevendende tema i mange av religionene på pensum, og i alle bøkene. Å bruke noen teoretiske perspektiver og begreper som det fins mye av på pensum i slike sammenhenger, forventes for god karakter.

c) *Redegjør for hvordan tekstene tolkes brukes i ulike sammenhenger, inkludert rituelle sider.*

   Det er mye på pensum om ritualer, også i tilknytning til tekster. Gode besvarelser viser oversikt og får frem flere sider. B- og A-besvarelser går mer systematisk eller teoretisk til verks, mer inngående i noen, har mer detaljkunnskap om flere teksttradisjoner, og og får frem flere faglige poenger.

Oppgave 3:

Ifølge Einar Thomassen har jødedom, kristendom og islam noen særtrekk som skiller dem fra andre religioner.

a) *Gi en oversikt over slike trekk. Gå dypere inn på minst ett av dem og forklar med eksempler fra hver av de tre religionene.*

   Gode karakterer gis kun om besvarelsen har med flere fellestrekk (3a), fra Thomassens bok evt. tilsvarende religionsvitenskapelig komparasjon. Mangler dette, tyder det på manglende forståelse om et grunnleggende faglig perspektiv, minst en hel pensumbok, og generelt lite kunnskap om de tre religionene. Minimum ett trekk må drøftes, faglig.

b) *Forklar hvordan disse fellestrekkene har oppstått og utviklet seg historisk. Start gjerne med det gamle Israels religion.*

   Må forklare utvikling av minst ett trekk, i alle tre religionene. Det gamle Israel intet krav, men kan trekke en del opp siden det åpner for å demonstrere kunnskap om nok en religion og drøfte lengre og mer kompliserte religionshistoriske prosesser.

c) *Gi eksempler på noe disse tre religionene har til felles med andre typer religioner.*

   Krever sammenligning med minst en helt annen religion, på minst ett punkt, som gjøres i hele pensum og på mange teoretiske og tematiske måter, f.eks. med myter, ritualer eller ikonografi som i Gyldendal eller f.eks. kapitteloverskrifter og hovedbegreper i de andre bøkene. Som i b) åpner dette for å demonstrere bredere kunnskap, om flere religioner, og evnen til å tenke overordnet om likheter og forskjeller.

Trekker opp - generelt:

- Svarer på oppgaven, det det spørres etter, og dekker alle delene a, b og c.
- God oversikt over pensum, bredde og dybde. Jo mer relevant og godt innhold, jo bedre. Dvs. eksempler, retninger, forklaringer, oversikt, detaljer, aspekter, sammenhenger, faktakunnskaper.
- Bredde og presisjon: mange konkrete eksempler, faktakunnskap, og evne til å skille mellom tradisjoner, sjangre og praksiser.
- Dybde og oversikt: Analytisk forståelse, teoribruk, forståelse av sammenhenger, nyanser, drøfting, bruker/forstår religionsvitenskapelige begreper, teorier, perspektiver.
- Teoretiske termer er ikke krav i seg selv (utenom på 1c), men korrekt bruk trekker opp, viser bedre forståelse av pensumstoffet.

Trekker ned – generelt:

- Mange småfeil, noen få grove feil, generelt veldig upresist, mange misforståelser.
- Mangel på faglig grep trekker ned, jo mer gjennomgående, jo mer trekk.
    - Eks.: Gjennomgående og ukritisk om religion som «tro», synsing, bombastiske, normative eller essensialiserende påstander, forkynnende fremstillinger, f.eks. blander troslære og faglig fremstilling, sammenblanding av emisk og etisk nivå, én religion brukt som målestokk, m.m.
- Totalt og tydelig fravær av faglig forståelse er selvstendig grunnlag for stryk.